

Boxholms kommun

**Granskning av bokslut och
årsredovisning per
2015-12-31**

KPMG AB
1 april 2016
Antal sidor: 11

Innehåll

1.	Inledning	1
2.	Sammanfattning	1
3.	Granskningens syfte	2
4.	Revisionskriterier	2
5.	Ansvarig nämnd/styrelse	2
6.	Metod	3
7.	Bokslut för år 2015	3
7.1	Balanskravet	5
8.	Förvaltningsberättelsen och verksamhetsberättelserna	5
8.1	Kommunens målsättningar	5
8.2	Förvaltningsberättelsen	6
8.3	Verksamhetsberättelser	7
9.	Kommentarer till resultaträkningen	8
10.	Kommentarer till balansräkningen	9
11.	Om efterlevnad av gällande redovisningsrekommendationer	10
12.	Sammanställd redovisning (koncern)	10
12.1	AB Boxholmshus inkl dotterbolag	10

1. Inledning

Vi har av Boxholms kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2015. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2015.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

2. Sammanfattning

- Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.
- Vi har, vid vår granskning, inte funnit något som tyder på att kommunens årsredovisning strider mot KRL eller god redovisningssed. Vi bedömer att räkenskaperna är rättvisande och att årsredovisningen är upprättad i enlighet med god redovisningssed.
- Årets resultat för kommunen är positivt och uppgår till 13 Mkr. Utfallet blev 11,2 Mkr bättre än budgeterat. Balanskravet är därmed uppfyllt för 2015.
- Kommunfullmäktige har fastställt fyra finansiella mål. Enligt årsredovisningen bedöms att tre av målen uppnåtts. För verksamheterna har fullmäktige fastställt 35 mål, varav 27 mål har uppnåtts. De två målen som gäller personal har uppnåtts.
- Viss förbättring har skett, vad gäller formulering av mål, men kommunstyrelsen måste bli tydligare i sin styrning både genom budget och ett genomtänkt mål- och uppföljningsarbete, så att de av fullmäktige fastställda ekonomiska ramarna hålls. Målen behövs för att främja en ändamålsenlig och effektiv verksamhet. Kvaliteten i bedriven verksamhet bör även ingå.
- Kommunstyrelsen måste noga följa utvecklingen inom verksamheterna och vid behov agera.
- Ej budgeterad verksamhet har startats/igångsatts under 2015 exempel Rinnagården, Gullvivan och Vallonen. Tilläggsbudgetering har inte skett.
- Under 2015 har ett antal investeringar genomförts utan att vara budgeterade. Avvikelsen mot budget är 7,3 Mkr. Någon tilläggsbudgetering har inte skett.
- I flera av investeringsbesluten saknas enligt vår uppfattning tillräckliga beslutsunderlag och dokumentation. Investeringarna kommer att påverka kommande års resultat i form av avskrivningar.

- Prognossäkerheten under 2015 har varierat. Det krävs att åtgärder vidtas för att förbättra precisionen i prognoserna. Kommunen behöver även en mer långsiktig ekonomisk planering.
- Avsättningen för återställande av deponi, Åsbodalen, uppgår till 3,6 Mkr. Under 2015 har 1 500 tkr omdisponerats till denna avsättning och 250 tkr har ianspråktagits för åtgärder på deponin. Ny kostnadsberäkning bör framtas för att säkerställa avsättningens storlek.
- Ägarstyrningen av helägda bolaget Boxholmshus har förbättrats under året, genom att nya ägardirektiv utarbetats och antagits och regelbundna ägarmöten genomförts.
- AB Boxholmshus höga belåning medför en stor riskexponering hos bolaget och kommunen.

3. Granskningens syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

4. Revisionskriterier

Vi har bedömt om årsredovisningen för 2015 i allt väsentligt följer:

- Kommunallag och kommunal redovisningslag
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har bedömt om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av kommunfullmäktige beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

5. Ansvarig nämnd/styrelse

Kommunstyrelsen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som kommunfullmäktige bestämmer.

6. Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän och politiker
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Analys av resultaträkningen och balansräkningen.

7. Bokslut för år 2015

(Belopp inom parentes avser föregående år)

Boxholms kommun redovisar för räkenskapsåret 2015 ett positivt resultat om 13 Mkr (6,2 Mkr). Det budgeterade resultatet uppgick till 1,8 Mkr (2,3 Mkr), således en avvikelse med 11,2 Mkr. Det redovisade resultatet avseende hela kommunkoncernen uppgår till 11,2 Mkr (11,7 Mkr).

Förklaringen till det positiva resultatet är huvudsakligen:

- genomförda besparingar har gett större resultat än budgeterat,
- verksamhet har upphört, vilka var medräknade i budget,
- för lågt budgeterad intäkter i form av bidrag.

Under 2015 har utbetalning skett från FORA Försäkring med 1,8 Mkr, vilket påverkar resultatet positivt.

Efter extern värdering har nedskrivning av fastigheten Åsbogården skett med 1 Mkr, påverkar resultatet negativt.

Budgeterade skatteintäkter och statsbidrag för 2015 uppgick till 276,5 Mkr och utfallet blev 277,3 Mkr, budgetavvikelse med 0,8 Mkr. Avvikelsen förklaras huvudsakligen av att statsbidrag och utjämningsbidrag blev högre än beräknat. Skatteintäkter, statsbidrag och utjämningsbidrag har ökat med 16,5 Mkr jämfört med föregående år, 6 %.

Nettokostnaderna (exkl finansiella poster) ökade under 2015 med 9,7 Mkr (3,8%) jämfört med föregående år. Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna visar hur stor del av skatteintäkterna som används till den löpande verksamheten. Nettokostnaderna i förhållande till skatteintäkterna uppgår till 95,1% (97,4%).

Soliditeten, dvs hur stor andel av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital, uppgår för 2015 till 43% (39%), en ökning jämfört med föregående år med 4,2%. Inräknas hela pensionsåtagandet blir dock kommunens soliditet negativ, - 17,1% (-30,4%).

Kommentar:

Nämndernas och kommunstyrelsens budgetavvikelser har under en tioårsperiod uppgått enligt nedan:

År	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Belopp i tkr	-1771	3159	-2558	-101	627	1664	-1631	-5961	-2346	2458	10872

För att kommunens ekonomi ska kunna stärkas krävs att nämnderna och kommunstyrelsen redovisar positiva resultat. Under 2015 redovisar räddningstjänsten och miljönämnden mindre negativa avvikelser mot budget, KS Gemensam service redovisar ett överskott på 3,8 Mkr, KS Barn- och utbildningsutskott 2,4 Mkr och KS Sociala utskott 3,6 Mkr.

I årsredovisningen lämnas förklaring till avvikelserna gentemot budget.

KS Gemensam service: +3,8 Mkr

Verksamheter har upphört,
Neddragning av personal på kommunstyrelsekontoret,
Lägre kostnader än budgeterat för IT/datanät,
Lägre kostnader än budgeterat för feriearbetare.

KS Barn- och utbildning: +2,4 Mkr

Tjänster har varit vakanta,
Kostnaderna för skolskjutsar lägre än budget pga nytt avtal,
Kostnaderna för SFI-undervisning lägre än budget.

Ej budgeterade verksamheter; Rinnagårdens förskola, 456 tkr och Gullvivans fritidshem, 406 tkr

KS Sektion Äldreomsorg: +2,1 Mkr

Högre intäkter avseende statsbidrag än budgeterat,
Personalneddragningar,
Omklassificering av fastighets- och tekniska hjälpmedel till investeringar i st f driftskostnader,
Nedläggning av bassängen i Bjursdalen.

Ej budgeterad verksamhet: Vallonen, 323 tkr

KS Sektion IFO: +0,5 Mkr

Kostnaderna för inhyrd personal högre än budget,
Intäkterna från Migrationsverket högre än budget.

KS Sektion Behandling och omsorg: +1 Mkr

Högre intäkter än budgeterat för HVB-hem,
Personlig assistans visar överskott jämfört med budget,
Boende enligt LSS, vuxna visar ett stort underskott mot budget.

Det finansiella målet att nå 2% i överskott har uppnåtts under 2015, då överskottet uppgår till 4,7%.

Kommentar:

Målet 2% är en vanligt förekommande tumregel för god ekonomisk hushållning.

Under året har verksamheter startats/igångsatts utan att vara budgeterade. Kommunen har inte tillämpat tilläggsbudgetering eller beslutat om tilläggsanslag.

7.1 Balanskravet

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet, enligt kommunallagen, i förvaltningsberättelsen. Det justerade resultatet enligt balanskravet uppgår till 12,1 Mkr. Balanskravet har därmed uppnåtts för 2015.

Kommentar:

I KL finns det fr o m år 2000 gällande regler om balanskravet, vilket innebär att kommunens intäkter ska överstiga kostnaderna. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

8. Förvaltningsberättelsen och verksamhetsberättelserna

Boxholms kommuns årsredovisning för 2015 omfattar förvaltningsberättelse, finansiell redovisning (resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys, tilläggsupplysningar), nämnders och styrelsers verksamhetsberättelser samt sammanställd redovisning (koncernredovisning).

8.1 Kommunens målsättningar

Boxholms kommuns årsbudget för 2015 och plan 2016-2017 innehåller finansiella mål och verksamhetsmål samt målsättningar vad gäller personal. Målsättningen för kvalitet har utgått.

8.1.1 Finansiella mål

De finansiella målen är för 2015:

- Resultatet i relation till skatteintäkter och kommunalekonomiska utjämningen ska uppgå till minst,2%. Detta ska uppnås över en mandatperiod.
- I en jämförelse över planperioden ska soliditetens utveckling vara stigande för att motsvara en god ekonomisk hushållning. Senast 2018 ska soliditeten uppgå till minst 40% och på sikt ska den uppgå till genomsnittet för rikets kommuner (ca 54%).

- Verksamhetsbaserade budgetar ska ligga till grund för utdelade budgetramar.
- 1% av årets skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning ska avsättas till oförutsedda kostnader. Dessa medel får användas och fördelas under innevarande år.

Kommentar:

Kommunen har antagit fyra finansiella mål. Enligt årsredovisningen så bedöms att tre av målen uppnåtts. Målet att 1% av årets skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning ska sättas av till oförutsedda kostnader har inte uppnåtts.

De finansiella målen behövs för att betona att ekonomin är begränsande för verksamheternas omfattning!

8.1.2 Investeringar

Bruttoinvesteringarna under året uppgår till 10,5 Mkr (4,2 Mkr), vilket är 7,3 Mkr högre än budgeterat.

Kommentar:

Något uttalat mål kring investeringar finns inte i budgeten annat än att det anges att kommunens egna investeringar beräknas uppgå till måttliga nivåer för åren 2015-2016. Investeringsbudgeten omsluter 3,2 Mkr. Investeringar som inte budgeterats är bl a följande:

Köp av Boxholm Bredgård 3:1 (fd bankhuset), Rinnagården, Skatepark, ombyggnadskostnader Åsbogården, omklädningsrum för äldreomsorgen, Vallonen.

8.2 Förvaltningsberättelsen

Förvaltnings/verksamhetsberättelsen ska enligt lagen om kommunal redovisning innehålla en utvärdering av om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om, d v s om målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts. Detta innefattar även en avstämning av balanskravet.

I förvaltningsberättelsen ingår ett avsnitt om budgetföljsamhet och prognossäkerhet. Under 2015 har uppföljningsprocessen bestått av tre prognostillfällen förutom delårs- och årsbokslut. Vid uppföljningstillfället i oktober prognostiserades ett helårsresultat på +6,5 Mkr, utfallet blev det dubbla, +13 Mkr.

Kommentar:

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Den i årsredovisningen redovisade analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger enligt vår mening en rättvisande bild.

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaron redovisas i enlighet med KRL, d v s frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelning.

I förvaltningsberättelsen bör en känslighetsanalys ingå som bl a visar hur ränteändringar, befolkningsutveckling och lönekostnadsförändringar påverkar kommunens ekonomi.

Med anledning av de stora prognosavvikelserna anser vi att det finns ett behov av att utveckla prognosrutinerna för att förbättra precisionen i prognoserna. Även en mer långsiktig ekonomisk planering bör införas.

8.3 Verksamhetsberättelser

Kommunstyrelsen och nämnderna ska på ett tydligt sätt för fullmäktige och allmänheten redovisa hur väl man lyckats nå de mål som anges i budgeten.

Kommentar:

Verksamhetsberättelserna har en enhetlig och bra struktur, men kan utvecklas och bli tydligare.

Kommentarer saknas till de nyckeltal som återges i årsredovisningen. För att dessa skall tillföra något informationsvärde bör de kommenteras.

8.3.1 Verksamhetsmål

Kommentar:

Det är kommunfullmäktige som beslutar om målen och kommunstyrelsen ansvarar för att de tas fram och efterlevs

Mål och riktlinjer för verksamheten är nödvändiga för att visa hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, d v s kopplingen mellan ekonomi och verksamhet.

Viss förbättring har skett, vad gäller formulering av mål. Enligt vår uppfattning måste kommunstyrelsen dock bli tydligare i sin styrning både genom budget och ett genomtänkt mål- och uppföljningsarbete. Målen behövs för att främja en ändamålsenlig och effektiv verksamhet. Kvaliteten i bedriven verksamhet bör även ingå.

För verksamheterna redovisas i årsredovisningen 35 mål, 27 mål har uppfyllts och 8 mål har inte uppfyllts.

Målen bör kontinuerligt utvärderas och omprövas.

Analysarbetet är mycket viktigt i samband med förändringsarbete för att utgöra underlag för framtida beslut. Vår uppfattning är att verksamhetsberättelserna innehåller alltför lite analys av årets utfall, både avseende verksamhet och ekonomi.

8.3.2 Mål för personal

Mål har fastställts för personal:

- att personalen upplever att de har bra arbetsvillkor, god arbetsmiljö och goda utvecklingsmöjligheter,
- att kommunen uppfattas som en attraktiv arbetsgivare och kommunala verksamheter som attraktiva och utvecklande.

Kommentar:

De beslutade målen har uppfyllts.

9. Kommentarer till resultaträkningen

Resultaträkningen är uppställd enligt KRL. Resultaträkningen innehåller årets externa intäkter och kostnader. Noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster. Resultaträkningen ger en rättvisande bild över årets resultat.

	Utfall 2015	Utfall 2014	Förändring Mkr	Förändring %
Verksamhetens nettokostnader	-263 655	-253 997	9,7	3,8
Skatteintäkter o statsbidrag	277 269	260 812	16,5	6,3
Finansnetto	-587	-648	-0,1	9,4
Resultat	13 027	6 167	6,9	

Nettokostnaderna har ökat med 9,7 Mkr jämfört med föregående år. Skatteintäkter och statsbidrag har ökat med 16,5 Mkr. Avskrivningarna har ökat med 0,1 Mkr. Finansnettot har försämrats med 0,1 Mkr

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse för hela koncernen år 2014 och 2015

Belopp i tkr	Kommunen		Koncernen	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Verksamhetens nettokostnader	--263 655	-253 997	-261 244	-243 787
Skatteintäkter	208 529	201 094	208 529	201 094
Skattekostnader				
Statsbidrag	68 740	59 718	67 975	60 157
Finansnetto	-587	-648	-4 022	-5 753
Årets resultat	13 027	6 167	11 238	11 711
<i>Balansomslutning</i>	<i>194 489</i>	<i>174 963</i>	<i>456 767</i>	<i>424 486</i>
<i>Långfristiga skulder</i>	<i>44 200</i>	<i>53 745</i>	<i>258 394</i>	<i>256 992</i>

10. Kommentarer till balansräkningen

Balansräkningen är uppställd enligt KRL. Balansräkningen ger i allt väsentligt en rättvisande bild av tillgångar, skulder, avsättningar och eget kapital. Noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av balansräkningens poster.

I samband med granskningen har kontroller genomförts av periodiseringar. Periodiseringarna redovisas i balansräkningens poster Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader (tillgångar) och upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (skulder). Svårighet föreligger att bedöma ansökningarna av bidrag (fordringar) hos Migrationsverket. Kontroll har skett av ansökningarna, men dessa har inte kunnat stämmas av mot inbetalningarna, då utbetalning sker med viss fördröjning från Migrationsverket. Bidrag från Skolverket, ca 920 tkr, avser läsåret 15/16 har ej periodiserats, utan redovisas i sin helhet 2016.

Arbetet med övergång till komponentavskrivning på materiella anläggningstillgångar har påbörjats, dock har detta endast tillämpats för nyanskaffade tillgångar. Enligt RKR skall rekommendationen avseende komponentavskrivning tillämpas fr o m räkenskapsåret 2014 på samtliga tillgångar.

Ökning av aktiekapitalet i AB Boxholmshus har skett under 2015 med 7,8 Mkr. Tillskott har skett genom både apportemission och kontantemission.

Kommunen har i slutet av året förvärvat fastigheten, Boxholm Bredgård 3:1 (fd bankhuset). Vi anser att det beslutsunderlag som presenterades inför beslutet är bristfälligt, då uppgifter av betydelse inför köpet saknades.

Kommunens likvida medel uppgår per balansdagen till 24 054 tkr.

Avsättningen för återställande av deponi, Åsbodalen, uppgår till 3,6 Mkr. Ökning av avsättningen har skett, 1,5 Mkr, genom särskilt beslut om omdisponering av avsättningar. Ny kostnadsberäkning bör tas fram för att säkerställa avsättningens storlek.

Kommunens låneskuld uppgår till 45,7 Mkr, ca 45% av lånestocken har placerats till rörlig ränta.

Kommunens borgensåtagande gentemot Boxholmshus har ökat med 13,5 Mkr (föreg år 12,7 Mkr) och gentemot föreningar 2,2 Mkr.

11. Om efterlevnad av gällande redovisningsrekommendationer

I årsredovisningen anges under avsnittet ”Redovisningsprinciper” att redovisning skett enligt god kommunal redovisningssed, med vilket avses i överensstämmelse med lagen om kommunal redovisning och Rådet för Kommunal Redovisning (RKRs) rekommendationer.

I vår granskning har vi stickprovsvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med ekonomiavdelningen samt översiktlig avstämning av kommunens årsredovisning mot RKRs gällande rekommendationer. Vår bedömning är att kommunen i huvudsak efterlever rekommendationerna, dock behöver en genomarbetning ske av avsnittet redovisningsprinciper.

12. Sammanställd redovisning (koncern)

Den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden.

I den sammanställda redovisningen ingår AB Boxholmshus med 100 %.

Koncernens resultat är 11,2 Mkr (11,7 Mkr).

Kommentar:

Särskild förvaltningsberättelse med information om den samlade kommunala verksamheten har upprättats. Upplysningar har lämnats om ekonomi, verksamhet och nyckeltal.

12.1 AB Boxholmshus inkl dotterbolag

Kommentar:

Kommunfullmäktige har under året beslutat om ny bolagsordning för AB Boxholmshus och nya ägardirektiv för AB Boxholmshus och AB Boxholmsteknik.

I ägardirektiven anges principerna för styrning av bolagen.

Ägarmöten har hållits regelbundet under året. AB Boxholmshus VD har även informerat fullmäktige regelbundet under året om pågående projekt.

Enligt AB Boxholmshus koncernredovisning för 2015 uppgår balansomslutningen till 278 Mkr (259 Mkr). Kommunens balansomslutning är 194 Mkr (175 Mkr). De investeringar som sker i bolaget är ofta en direkt följd av fattade beslut i kommunfullmäktige. Under 2015 har nya lån upptagits med 14 Mkr och låneskulden uppgår därefter till 218 Mkr (204 Mkr). Bolagets höga belåning medför en stor riskexponering hos bolaget och kommunen.

Bolaget bör lämna en beskrivning av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som bolaget bedömer att man står inför. Tydligare redovisning av de verksamheter som Boxholmshus med dotterbolag utför på uppdrag av kommunen är önskvärd.

KPMG AB

Elisabeth Carelind
Auktoriserad revisor

Mikael Rehn
Revisor

